

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๖๙

เรื่องพิจารณาที่ ๒๖/๒๕๖๘

วันที่ ๑๘ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๙

ระหว่าง ศาลอุทธรณ์ ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๑๔๕ วรรคสาม (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ร้องส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง กรณีพนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ เป็นโจทก์ฟ้องนายศุภโชค กลุ่มพิรุณ จำเลยที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ต่อศาลจังหวัดสมุทรปราการ ว่า ร่วมกันครอบครองเมทแอมเฟตามีนอันเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ จำนวนเป็นสารบริสุทธิ์ได้ ๒,๒๑๕.๖๔๔ กรัม ไว้เพื่อจำหน่าย และร่วมกันมีอาวุธปืนพกไม่มีเครื่องหมายทะเบียนของเจ้าพนักงานประทับไว้ ๑ กระบอก และเครื่องกระสุนปืน ๕ นัด ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวและร่วมกันพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุสมควร ก่อนคดีนี้จำเลยทั้งสองเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกแล้วจำเลยทั้งสองกลับมาก่อทำความผิดในคดีนี้อีกภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษในคดีดังกล่าว ขอให้เพิ่มโทษจำเลยทั้งสอง ศาลจังหวัดสมุทรปราการพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองมีความผิดฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ฐานร่วมกันมีอาวุธปืนมีทะเบียนของผู้อื่นและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต และฐานร่วมกันพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตและโดยไม่มีเหตุสมควร เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้วคงจำคุกจำเลยทั้งสองตลอดชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ริบเมทแอมเฟตามีน เครื่องซังน้ำหนัก ข้อนฤพลาสติกใส และอาวุธปืนของกลาง จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาจำคุกจำเลยทั้งสอง

ตลอดชีวิต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ (๓) ไม่ริบอาวุธปืนของกลางโดยคืนแก่เจ้าของ นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ภายหลังคดีถึงที่สุดแล้ว ในขณะที่จำเลยที่ ๑ รับโทษอยู่ มีการประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมาตรา ๔ บัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ ให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าวแทน จำเลยที่ ๑ ยื่นคำร้องขอกำหนดโทษใหม่ ศาลจังหวัดสมุทรปราการเห็นว่าโทษที่กำหนดตามคำพิพากษาไม่หนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติ ภายหลัง ไม่มีเหตุให้กำหนดโทษใหม่ ให้ยกคำร้อง จำเลยที่ ๑ อุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ร้อง ระหว่างการ พิจารณาคดีของผู้ร้อง จำเลยที่ ๑ โต้แย้งว่า การบังคับใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๑๔๕ วรรคสาม (๒) มิได้นิยามว่าการกระทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยของประชาชน ทั่วไปเป็นอย่างไร จึงเป็นบทบัญญัติที่คลุมเครือไม่อาจตีความให้ได้แน่ชัด แม้อัตราโทษจำคุกขั้นต่ำตาม กฎหมายที่บัญญัติในภายหลังเบากว่าอัตราโทษจำคุกขั้นต่ำตามกฎหมายที่บังคับใช้ แต่การปรับบทลงโทษ ในการกระทำความผิด ทำให้ผู้กระทำความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในความครอบครองเพื่อจำหน่าย ตามกฎหมายที่ถูกยกเลิกไปแล้ว ต้องรับผิดและรับโทษในความผิดฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนที่ทำให้ เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยของประชาชนทั่วไป ตามกฎหมายที่บัญญัติขึ้นใหม่ ในภายหลัง ไม่อาจนำมาใช้ย้อนหลังแก่คดีที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับและอาจ ทำให้รับโทษหนักขึ้นได้ มิใช่บทบัญญัติที่เป็นคุณแก่จำเลย ไม่ต้องรับโทษทางอาญาในความผิดฐาน จำหน่ายเมทแอมเฟตามีนที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยของประชาชนทั่วไป ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๑๔๕ วรรคสาม (๒) การบังคับใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตราดังกล่าวมีความคลาดเคลื่อน ไม่มีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไป การนำมาตราดังกล่าวซึ่งเป็นบทลงโทษ ที่หนักที่สุดและเป็นผลร้ายมาใช้บังคับในชั้นขอให้กำหนดโทษใหม่แก่จำเลย จึงเป็นการเลือกปฏิบัติที่ ไม่เป็นธรรม ขัดต่อหลักความเสมอภาค ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และ มาตรา ๒๙ เป็นอันใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕

ศาลรัฐธรรมนูญไม่รับวินิจฉัยกรณีรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ เพราะเป็นบททั่วไปที่วางหลักความเป็น กฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญไว้ โดยมีได้มีข้อความที่เป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพไว้เป็นการเฉพาะ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคสอง มาตรา ๒๗ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า และ มาตรา ๒๙ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า เพราะจำเลยที่ ๑ ไม่ได้แสดงเหตุผลประกอบ คำโต้แย้งว่าขัดหรือแย้งอย่างไร

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผล เป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่ รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิ

หรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุมเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้” บทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญาเสพติด มาตรา ๑๔๕ วรรคสาม (๒) เป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะเงื่อนไขการลงโทษตามพฤติการณ์ของการกระทำความผิด ซึ่งผู้กระทำความผิดไม่จำเป็นต้องรู้ถึงข้อเท็จจริงส่วนนี้ เนื่องจากเป็นข้อเท็จจริงที่วิญญูชนสามารถคาดหมายถึงลักษณะของการกระทำที่กฎหมายห้ามไว้เช่นเดียวกัน อันเป็นภาวะวิสัยก็เพียงพอแล้ว โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเป็นกรณี ๆ ไป เพื่อให้ศาลได้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมที่แตกต่างกันให้เป็นการยุติธรรมตามสภาพของเรื่องตามหลักนิติธรรม ตามความร้ายแรงแห่งพฤติการณ์ เหตุเฉพาะตัวของผู้กระทำความผิด ให้ได้สัดส่วนเหมาะสมเป็นการทั่วไป เหมาะสมเฉพาะกรณี ซึ่งไม่ใช่เป็นการใช้อำนาจตามอำเภอใจ มิใช่เป็นการเลือกปฏิบัติ ไม่ขัดต่อหลักความเสมอภาค กรณีที่โทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดตามกฎหมายซึ่งถูกยกเลิกไปแล้วหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายใหม่ ต้องมีการกำหนดโทษใหม่ ย่อมเป็นอำนาจดุลพินิจของศาลในการพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ (๑) ซึ่งหากผู้กระทำความผิดไม่เห็นด้วย ก็ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาตามที่กฎหมายบัญญัติเพื่อให้ได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรมได้ ไม่เป็นการใช้กฎหมายที่มีโทษทางอาญาเป็นโทษย้อนหลังแก่ผู้กระทำความผิด ประมวลกฎหมายอาญาเสพติด มาตรา ๑๔๕ วรรคสาม (๒) จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

จึงมีความเห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญาเสพติด มาตรา ๑๔๕ วรรคสาม (๒) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ